

IP OFFICE

Український національний офіс
інтелектуальної власності та інновацій

РЕЗЮМЕ РІШЕННЯ СУДУ ЄС

У СПРАВІ C-716/20
ВІД 8 ВЕРЕСНЯ 2022 РОКУ
(RTL TELEVISION)

ПИТАННЯ, ЯКІ СТАВИЛИСЬ ЩОДО ТЛУМАЧЕННЯ ДИРЕКТИВИ РАДИ 93/83/ЄЕС ПРО КООРДИНАЦІЮ ДЕЯКИХ ПОЛОЖЕНЬ АВТОРСЬКОГО ПРАВА І СУМІЖНИХ ПРАВ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ЇХ ДО СУПУТНИКОВОГО МОВЛЕННЯ І КАБЕЛЬНОЇ РЕТРАНСЛЯЦІЇ ВІД 27 ВЕРЕСНЯ 1993 РОКУ:

(1) Чи слід тлумачити поняття "кабельна ретрансляція", як це передбачено в статті 1(3) [Директиви 93/83], як таке, що охоплює, на додаток до одночасної трансляції однією організацією мовлення передачі іншої організації мовлення, розповсюдження для публіки, на одночасній основі і повністю по кабелю, первинної передачі телевізійних або радіопрограм, призначених для прийому публікою (незалежно від того, чи є особа, яка здійснює таке розповсюдження для публіки, організацією мовлення чи ні)?

(2) Чи є одночасне розповсюдження супутникових трансляцій телевізійного каналу через телевізори, встановлені в готельних номерах, і за допомогою коаксіального кабелю "ретрансляцією" таких трансляцій у значенні поняття, передбаченого в статті 1(3) [Директиви 93/83]?

ОБСТАВИНИ СПРАВИ

RTL, заснований в Німеччині, є частиною конгломерату мовників телевізійного контенту, відомого під торговельною назвою "Mediengruppe RTL Deutschland". Канал RTL є одним із найвідоміших німецькомовних телеканалів, який найбільше дивиться німецькомовна аудиторія в Європейському Союзі, а його програми пропонують дуже

широкий спектр телевізійних форматів (фільми, серіали, шоу, документальні фільми, спортивні події, новини та програми про поточні події).

З технічної точки зору, канал RTL можна приймати в Німеччині, Австрії та Швейцарії за допомогою всіх існуючих варіантів прийому телебачення. Враховуючи розширення супутникового сигналу (ASTRA 19,2° східної довготи), технічно канал RTL можна приймати і в деяких інших європейських країнах, зокрема в Португалії, за допомогою супутникової антени.

Grupo Pestana, заснована в Португалії, безпосередньо володіє щонайменше 98,98% акціонерного капіталу компанії Salvor, яка займається бізнесом і просуванням готельної індустрії шляхом будівництва або фінансування будівництва готелів або через прямі чи опосередковані інтереси в управлінні готелями та подібними закладами.

Листом від 7 серпня 2012 року директор міжнародного департаменту дистрибуції та авторських і суміжних прав Mediengruppe RTL Deutschland вимагав від Grupo Pestana сплатити збір за надання інтерактивного доступу до кількох каналів, що належать такій групі, зокрема каналу RTL, у номерах готелів, якими керують компанії, що належать Grupo Pestana.

12 листопада 2012 року Grupo Pestana відповіла на цей лист, заявивши, серед іншого, що, відповідно до португальського законодавства, готелі не зобов'язані сплачувати авторські та інші збори у разі простого прийому телевізійного сигналу.

Вважаючи, що вона має право дозволяти або відмовляти в дозволі на прийом і інтерактивне надання доступу до програм однойменного каналу, RTL подав позов проти Salvor та Grupo Pestana до Tribunal da Propriedade Intelectual (Суд з питань інтелектуальної власності,

Португалія), просячи цей суд, серед іншого, визнати, що інтерактивне надання доступу до таких програм вимагало її попереднього дозволу.

Tribunal da Propriedade Intelectual (Суд з питань інтелектуальної власності) встановив, що прийом і надання інтерактивного доступу до трансляцій каналу RTL у відповідних готельних номерах є актом доведення до загального відома публіки в розумінні статті 187(1)(e) CDADC, незважаючи на той факт, що за перегляд такого каналу не сплачувалась конкретна винагорода, наприклад, плата за вхід. Однак суд постановив, що розповсюдження такого каналу не може розглядатись як "ретрансляція передач", оскільки ні відповідачі в основному провадженні, ні готелі, зазначені в позові, не були організаціями мовлення. Отже, він відхилив вимоги RTL, зокрема ті, що стосувались компенсації або ґрунтувались на безпідставному збагаченні.

Заявник в рамках основного провадження подав апеляцію на це рішення до Tribunal da Relação de Lisboa (Апеляційний суд, Лісабон, Португалія), який залишив рішення суду першої інстанції без змін.

Заявник в рамках основного провадження подав касаційну скаргу до суду що звертається, Supremo Tribunal de Justiça (Верховний суд, Португалія), яка була прийнята цим судом до розгляду.

На думку цього суду, основне питання, яке має бути вирішене в такій скарзі, полягає в тому, чи є розповсюдження коаксіальним кабелем трансляцій каналу RTL в номерах відповідних готелів ретрансляцією таких трансляцій, яка, відповідно до статті 187(1)(a) CDADC, підлягає отримання дозволу від організації мовлення, в даному випадку – RTL.

За цих обставин Supremo Tribunal de Justiça (Верховний суд) вирішив призупинити провадження у справі та передати на розгляд Суду для ухвалення попереднього рішення наведені вище питання.

РОЗГЛЯД СПРАВИ

Суд визначив, що у своїх питаннях, які доцільно розглядати разом, суд, що звертається, запитує, по суті, чи слід тлумачити статтю 1(3) Директиви 93/83 у поєднанні зі статтею 8(1), по-перше, як таку, що вимагає від держав-членів надання організаціям мовлення виключного права на дозвіл або заборону кабельної ретрансляції у розумінні цього положення, виключне право дозволяти або забороняти кабельну ретрансляцію, в розумінні цього положення, і, по-друге, чи є такою ретрансляцією одночасне, незмінне та повне розповсюдження телевізійних або радіопрограм, що транслюються через супутник і призначені для прийому публікою, якщо така трансляція здійснюється таким закладом, як, наприклад, готель.

Як зазначено в статті 1(3) Директиви 93/83, поняття "кабельна ретрансляція" означає одночасну, незмінну та повну повторну трансляцію початкової трансляції з іншої держави-члена телевізійних або радіопрограм, призначених для прийому публікою, за допомогою кабельної або мікрохвильової системи по радіомовленню чи по повітряним каналам зв'язку, в тому числі, через супутник.

Тобто, "кабельна ретрансляція" у значенні цього положення не означає, що суб'єкт, який здійснює таку ретрансляцію, є організацією мовлення.

Суд нагадав, що на момент ухвалення Директива 93/83 мала на меті, по суті, розширити поняття "організації, відмінної від первісної", що міститься в статті 11bis(1)(ii) Бернської конвенції, щоб включити в нього також операторів кабельної мережі, хоча і в спосіб, обмежений сферою дії такої директиви.

Тим не менш, зі статті 8 цієї директиви та її пункту 27 зрозуміло, що

Директива 93/83 не вимагає від держав-членів запроваджувати конкретне право на кабельну ретрансляцію і не визначає обсяг такого права. Вона лише накладає на держави-члени зобов'язання забезпечити, щоб при ретрансляції програм з інших держав-членів по кабелю на їхній території дотримувались відповідні авторські та суміжні права.

Зі спільного прочитання абзаців 8, 9 та 27 Директиви 93/83 стає очевидним, що оператор кабельної мережі повинен отримати дозвіл від кожного суб'єкта авторських і суміжних прав на кожную частину програми, що ретранслюється, і що, якщо тільки не існує тимчасового винятку у випадку певних законних ліцензійних схем, такий дозвіл повинен надаватись на договірній основі, що є найбільш прийнятним засобом створення бажаного європейського аудіовізуального простору в рамках, які забезпечують правову визначеність.

Як видно з пункту 16 Директиви 2006/115, держави-члени можуть передбачити більш широку охорону щодо мовлення та доведення до загального відома публіки передач, здійснених організаціями мовлення, ніж та, яка повинна бути встановлена відповідно до статті 8(3) цієї Директиви. Такий варіант передбачає, що держави-члени можуть надавати організаціям мовлення виключне право дозволяти або забороняти доведення до загального відома публіки їхніх передач на умовах, відмінних від тих, що викладені в статті 8(3), за умови, що, як передбачено статтею 12 Директиви 2006/115, таке право не повинно жодним чином впливати на охорону авторського права.

Навіть якщо національне законодавство передбачає виключне право організацій мовлення дозволяти або забороняти кабельну передачу, Директива 93/83 регулює лише здійснення права на кабельну ретрансляцію у відносинах між власниками авторських і суміжних прав, з одного боку, і "операторами кабельної мережі" або "кабельними дистриб'юторами", з іншого.

Крім того, беручи до уваги особливі обставини, пов'язані з походженням Директиви 93/83, слід вважати, що поняття "кабельний оператор" або "кабельний дистриб'ютор" у такій директиві позначають, як зазначив Генеральний адвокат у пункті 73 свого Висновку, операторів традиційних кабельних мереж.

Тлумачення, яке б включало в поняття "оператор кабельної мережі" у значенні статті 8(1) Директиви 93/83 будь-яку особу, яка здійснює кабельну ретрансляцію, що відповідає технічним характеристикам, описаним у статті 1(3) цієї директиви, навіть якщо професійна діяльність такої особи не полягає в управлінні традиційною мережею розповсюдження кабельного телебачення, фактично матиме наслідком розширення сфери дії суміжного права, передбаченого статтею 8(3) Директиви 2006/115, трактуючи його так само, як виключне право на доведення до загального відома публіки, як це передбачено статтею 3(1) Директиви 2001/29 на користь авторів.

У зв'язку з цим, зі статті 8(3) Директиви 2006/115 випливає, що виключне право дозволяти або забороняти доведення до загального відома публіки передач організацій мовлення може бути використане проти третіх осіб лише за умови, що таке поширення здійснюється в місцях, доступних для публіки, за умови сплати вхідної плати. Однак Суд постановив, що умова щодо сплати вхідної плати не виконується, якщо таке поширення є додатковою послугою, включеною без розрізнення в ціну основної послуги іншого характеру, наприклад, послуги розміщення в готелі.

Врешті решт Суд визнав, що такі заклади, як готелі, не підпадають під поняття "оператор кабельної мережі" або "кабельний дистриб'ютор" у розумінні Директиви 93/83.

Отже, стаття 1(3) Директиви Ради 93/83/ЄЕС від 27 вересня 1993 року про координацію деяких положень авторського права і суміжних прав при застосуванні їх до супутникового мовлення і кабельної ретрансляції, у поєднанні зі статтею 8(1) цієї Директиви, слід тлумачити як таку, що означає:

- що вона не передбачає виключного права для організацій мовлення дозволяти або забороняти кабельну ретрансляцію, у значенні цього положення, і
- що одночасне, незмінне та повне розповсюдження телевізійних або радіопрограм, що транслюються через супутник і призначені для прийому публікою, коли така ретрансляція здійснюється особою, яка не є оператором кабельної мережі, у розумінні цієї Директиви, наприклад, готелем, не є кабельною ретрансляцією.

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ:

Проект має на меті поширення інформації про практику Суду ЄС з питань інтелектуальної власності серед зацікавлених фахівців.

Текст перекладу та резюме рішень Суду ЄС з питань інтелектуальної власності розроблено та представлено з інформаційною метою.

Представлена інформація НЕ є офіційною і НЕ рекомендована для використання у експертних дослідженнях.

Переклад та резюме рішень Суду ЄС створені з використанням відкритої інформації, що міститься у інформаційній системі Суду ЄС. (<https://curia.europa.eu>).

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПРОЄКТ:

Серія: Рішення Суду ЄС з питань інтелектуальної власності: резюме, неофіційний переклад.

Про що: про позиції Суду ЄС у сфері інтелектуальної власності.

Для кого: для фахівців з питань інтелектуальної власності.

Мета: інформування спільноти про практику Суду ЄС з актуальних питань інтелектуальної власності.

Координатор: к.ю.н., доцент Любов Майданик.

Виконавці: Анна Ткачук, Андрієнко Ольга

Більше резюме Рішень Суду ЄС шукай тут

<https://www.facebook.com/IP.Academy.of.Ukraine>

© УКРНОІВІ, 2024